

GODIŠNJE IZVJEŠĆE HRVATSKOG MUZEJA ARHITEKTURE HAZU ZA 2020. GODINU

Naziv muzeja: Hrvatski muzej arhitekture HAZU
Adresa: Ivana Gorana Kovačića 37, 10000 Zagreb
Telefon: 01 / 48 34 551, 01 / 48 34 553
e-mail adresa: hmamuzej@hazu.hr
www-adresa: www.hazu.hr

OPĆI PODATCI:

Hrvatski muzej arhitekture HAZU pripada sastavu muzejsko-galerijskih jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti s osnovnom djelatnosti sakupljanja, čuvanja, izučavanja, obrade, izlaganja i publiciranja građe hrvatskih arhitekata kao sastavnoga dijela hrvatske kulturne baštine. Voditelj Muzeja je akademik Andrija Mutnjaković, a upraviteljica doc. dr. sc. Borka Bobovec, dipl. ing. arhitekture. U muzeju su na neodređeno vrijeme zaposlene tri djelatnice: dr. sc. Iva Ceraj, mag. dizajna u svojstvu više kustosice; Andriana Pozojević, dipl. ing. arhitekture, u svojstvu pripravnice za mjesto kustosa (od 1. travnja 2020.); Ana-Marija Zubović, dipl. povjesničarka umjetnosti i informatologije (smjer muzeologija) u svojstvu arhivistice.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Primopredaja dijela građe prof. Marinović-Uzelca izvršena je 26. lipnja 2020., sukladno popisu *Ugovora o darovanju* koji je 18. lipnja 2020. sklopljen između Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kao darovatelja i Hrvatskog muzeja arhitekture kao daroprimalca. U ime Fakulteta dokumentacijsku građu muzeju je predao prof. Srećko Pegan (kartografski prikazi, digitalizirani prostorni planovi nacionalnog parka Krka, Vukovarsko-srijemske županije i Parka prirode Blidinje, BiH), a protokol darovanja vodila je Borka Bobovec u suradnji s Ivom Ceraj.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Sukladno Odluci Uprave HAZU od 5. listopada, te od 26. studenoga 2020. rad djelatnica odvijao se od kuće. Naknadno zbog sprječavanja širenja pandemije djelatnice su podijeljene u dvije grupe vezano uz poslove koji se nužno trebaju odvijati u prostorima HAZU. Ana-Marija Zubović svakodnevno je obilazila zgradu Muzeja, te radila na preventivnoj zaštiti građe.

2.3. Restauracija

Za potrebe konzervatorsko–restauratorskih istraživačkih radova koje je u interijeru zgrade Muzeja izvela *Špatula* d.o.o. u studenom 2020. Ana-Marija Zubović koordinirala je radove prilikom otvaranja istraživačkih sondi u interijeru zgrade Muzeja (voditelj radova: Mirta Krizman, dipl. restaurator-konzervator, kipar).

2.4. Ostalo

U cilju adekvatnije organizacije i pohrane gradiva tijekom 2020. kontinuirano se provodilo čišćenje prostora muzejskih depoa u podrumskim prostorijama, te na tavanskom prostoru 1. kata (pisana arhivska dokumentacija Majstorskih radionica Drago Ibler i Drago Galić;

planotečno gradivo biroa Rijeka-projekt; zbirka plakata; diateka; građa OAF Boltar i Zdenko Kolacio), te na glavnom tavanskom prostoru (zbirka lenti Zlatka Balokovića).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Nastavljeni su poslovi razvrstavanja, klasifikacije i popisivanja građe. Unos inventarnih popisa građe u bazu M++ na dan 30. prosinca 2020. iznosio je 16.425 upisa.

3.3. Fototeka

Nastavljen je rad na inventiranju, razvrstavanju i zaštiti do sada prikupljenog fototečnog gradiva. U sklopu istraživačkog rada na pripremi izložbeno-izdavačkih projekata Muzeja, kao i za potrebe korisnika Muzeja, digitaliziran je veći broj jedinica gradiva formata do A4, pohranjen u fototeci.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Nastavljen je rad na sustavnoj digitalizaciji Muzejske zbirke u sklopu pripreme građe za redovitu izložbenu djelatnost Muzeja. Digitalizaciju građe realizirala je tvrtka vanjski suradnik.

3.9. Ostalo

Svi tekući muzejski programi i događanja dokumentirani su programskim deplijanima i digitalnim fotografijama koje su pohranjene u arhiv sekundarne dokumentacije muzeja. Sekundarna dokumentacija stvarana je tijekom 2020. godine i prikupljanjem, te digitalizacijom izvora iz literature i gradiva drugih institucija za potrebe izložbenih i izdavačkih projekata. Svi objavljeni članci i prilozi digitalizirani su i uvedeni u hemeroteku.

4. KNJIŽNICA

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Nastavljen je rad na čišćenju i reorganizaciji knjižne građe na prvome katu, te građi stručne periodike smještene u prizemlju. Dvostruki primjerci stručnih časopisa Arhitektura, te Čovjek i prostor popisani su, a višak je doniran knjižnici Instituta za povijest umjetnosti, sukladno preporukama Knjižnice HAZU o modalitetima rasterećenja muzejskog prostora.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Akademik Branko Kincl i doc. dr. sc. Borka Bobovec, uz tehničku podršku Vida Šešelja, studenta Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izvršili su izbor iz građe Osobnog arhivskog fonda Branka Kincla, te koncipirali izložbu *Crtežom kroz sjećanja*.

Luka Krmpotić, gostujući autor, uz stručnu suradnju Ane-Marije Zubović, izvršio je izbor iz Osobnog arhivskog fonda Radovana Nikšića, te koncipirao izložbu *Karlovac Radovana Nikšića. Projekti i realizacije*.

Andriana Pozojević, uz suradničku pomoć djelatnica Muzeja, izvršila je izbor iz Osobnog arhivskog fonda Milovana Kovačevića, te koncipirala izložbu *Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević*.

Za potrebe međunarodnog znanstvenog skupa *Drago Ibler. Arhitektura kao ideja života*, Iva Ceraj izvršila je izbor građe iz Osobnog arhivskog fonda Drage Iblera, te koncipirala poziv na sudjelovanje, knjižicu sažetaka i vizualni identitet skupa.

6.3. Revizija građe

Nastavljen je rad na poslovima revizije muzejske građe. Tijekom 2020. revizijom su obrađeni osobni arhivski fondovi arhitekata Lava Kalde, Radovana Nikšića, Borisa Magaša i Milovana Kovačevića čija je građa pohranjena u beskiselinske arhivske mape u cilju zaštite od vlage i gljivica. Stanje revizije muzejske građe na dan 31. prosinca 2020. iznosi obrađenih 27.150 listova grafičke građe, a ukupna pretpostavljena količina procjenjuje se na cca. 140.000 listova. Izrađen je popis svih mikrofilmova građe Muzeja koji su predani Knjižnici HAZU gdje će nakon unosa u Digitalnu zbirku (DiZbi.HAZU) biti dostupni na uvid korisnicima. Mikrofilmovi čija građa pripada Kabinetu za arhitekturu i urbanizam, predani su upraviteljici Jasenki Ferber Bogdan.

Na poslovima provođenja i koordinacije revizije muzejske građe radila je Ana-Marija Zubović.

6.4. Ekspertize

Na zamolbu Društva arhitekata Zagreba, izvršena je jedna stručna ekspertiza namještaja u prostorijama na Trgu bana Jelačića 3/I u Zagrebu. Utvrđene su atribucije i dane smjernice za obnovu mobilijara vezanog uz autorstvo Bernarda Bernardija na temelju komparativnog uvida u zbirku Muzeja. Na preporuku Borke Bobovec, ekspertizu je izvršila Iva Ceraj.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posudbe muzejske građe

Tijekom 2020. Muzej je ustupao građu iz svoga fundusa kao posuditelj za sljedeće izložbene projekte: 1.) izložba *Sunčana strana modernizma*, održana u *Oris – kući arhitekture*, 6.-31. listopada 2020. (OAF Boris Magaš, Julije de Luca, Andrija Čičin-Šain); 2.), te za potrebe novog stalnog postava Gradskog muzeja Virovitica (OAF Bernardo Bernardi). Na poslovima posudbi muzejske građe radile su Ana-Marija Zubović i Iva Ceraj.

Uvidi u muzejsku građu

Muzej je tijekom 2020. omogućio uvide u muzejsku građu iz svojeg fundusa u različite znanstveno-istraživačke, stručne i komercijalne svrhe. Ostvareni su uvidi u sve klasifikacijske grupe dokumentacije (nacrti, crteži, fotografije, pisani dokumenti). Na poslovima uvida u građu i koordinacije s korisnicima radila je Ana-Marija Zubović.

1. U svrhu znanstveno-istraživačkog rada, uvidi u građu omogućeni su za istraživače sljedećih institucija: Institut za povijest umjetnosti (OAF Ivan Zemljak); Katedra za teoriju i povijest arhitekture Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Miro Marasović); Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Stjepan Hribar).
2. U svrhu istraživanja i izrade doktorskih disertacija, uvidi u građu omogućeni su doktorandima Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Ivo Radić, Julije de Luca, Žarko Vincek, Andrija Čičin Šain, Zdenko Stržić, Drago Galić, Dragan Boltar); Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Ivan Vitić, Lavoslav Horvat); Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zadru (OAF Franjo Zvonimir Tišina, Ninoslav Kučan, Andrija Čičin Šain, Majstorska radionica za arhitekturu Drage Iblera i Drage Galića), te Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Beogradu (OAF Ivo Vitić, Julije de Luca, Zdravko Bregovac).
3. U svrhu izrade diplomskih i seminarskih radova, uvid u građu omogućen je studentima Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Đuka Kavurić, Bernardo Bernardi) i Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Drago Galić, Ivan Zemljak).

4. U svrhe konzervatorsko-restauratorskih istraživanja i obnove, uvid u građu omogućen je sljedećim institucijama: Hrvatski restauratorski zavod (OAF Ivan Vitić: zgrada *Kockice* u Zagrebu); Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode (OAF Zvonimir Vrkljan: crkva Majke Božje Lurdske u Zagrebu); Institut za povijest umjetnosti (OAF Bernardo Bernardi: crkva Gospe Sinjske); biro *Spegra inženjering d.o.o.*, Split (OAF Vladimir Antolić: obiteljska kuća u Cvjetnom naselju, Zagreb).
5. U svrhu stručnih suradnji, uvid u građu omogućen je Društvu arhitekata, građevinara i geodeta Karlovac (OAF Radovan Nikšić: obljetnička izložba povodom 100 godina od rođenja); Radna grupa Varaždin (OAF Dragan Boltar: mapiranje stambenog fonda Varaždina); Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Društvo arhitekata Zagreba (OAF Ivan Vitić: oblikovanje nagrade DAZ-a).
6. Uvid u građu omogućen je produkcijskoj kući *Eclectica* za Hrvatsku Radioteleviziju (OAF Antun Ulrich: priprema dokumentarnog filma).

Ustupanja digitalnih preslika muzejske građe

Muzej je ustupao pravo na korištenje digitalnih preslika građe iz svojega fundusa za potrebe objavljivanja znanstvenih i stručnih radova u Hrvatskoj i inozemstvu, izrade studentskih radova, te u svrhu realizacije izložbenih programa. Na poslovima izrade digitalnih preslika i protokolu ustupanja radile su Iva Ceraj i Ana-Marija Zubović.

1. U svrhu objavljivanja znanstvenih radova, Muzej je ustupio digitalne preslike sljedećim domaćim i međunarodnim istraživačima: dr. sc. Tamari Bjažić Klarin (Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu) za članak u *Journal of Modern European History* i *Ars Adriatica* (OAF Vladimir Antolić, Milovan Kovačević, Drago Galić, Zbirka karata) i znanstvenu knjigu *Za novi, ljepši Zagreb! – arhitektonski i urbanistički natječaji međuratnog Zagreba 1918.-1941.* (OAF Vladimir Antolić, Juraj Denzler, Zoja i Selimir Dumengjić, Hugo Ehrlich, Drago Galić, Marijan Haberle, Stjepan Hribar, Drago Ibler, Milovan Kovačević, Josip Pičman, Antun Ulrich); dr. sc. Rujani Rebernjak (Arts University Bournemouth – School of Art, Design and Architecture) za članak u publikaciji *Exhibitions and Transnational Exchange: Art and Design, Borders and Boundaries from 1945.* (OAF Bernardo Bernardi).
2. U svrhu objavljivanja rezultata umjetničko-istraživačkog projekta *Paviljon i tri moguća mjesta: redefiniranje i reafirmacija Paviljona 28 Zagrebačkog velesajma arhitekta Miroslava Begovića*, Muzej je ustupio digitalne preslike autorskoj grupi: doc. art. Lovorka Prpić, prof. art. Miroslav Geng, izv. prof. art. Tin Sven Franić s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Miroslav Begović). Za potrebe Emme Leigh Macdonald, slobodne kustosice (New York, USA) i tima istraživačkog projekta *Radical Pedagogies* (School of Architecture: Princeton University), Muzej je ustupio digitalne preslike za stručnu publikaciju *Radical Pedagogies* u izdanju MIT Press (OAF Drago Ibler, Majstorska radionica za arhitekturu Drage Galića).
3. U svrhu izrade diplomskih radova, Muzej je ustupio digitalne preslike Silviji Zaplatić, studentici Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (OAF Bernardo Bernardi); te Lauri Narandi za stručni kustoski rad pri Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu (OAF Budimir Pervan).
4. U svrhu objavljivanja stručnih radova, Muzej je ustupio digitalne preslike dr. sc. Borki Bobovec za članak u časopisu *Korak u prostor* (OAF Drago Ibler, Drago Galić, Neven Šegvić, Ivan Vitić, Zdravko Bregovac), te Jeleni Kovačević za članak u *Dom&Dizajn* Jutarnjeg lista (OAF Bernardo Bernardi).
5. U svrhu realizacije izložbenih programa, Muzej je ustupio digitalne preslike Sveučilištu u Rijeci i projektu *Rijeka 2020. Europska prijestolnica kulture* za postav multimedijalne izložbe *Fiume Fantastika: fenomeni grada* (OAF Vladimir Turina), kao

i Muzeju grada Zagreba za postav izložbe *Stadion Maksimir – sportska arhitektura Vladimira Turine* autorice dr. sc. Hele Vukadin Doronjge (stručna biblioteka), te za potrebe opreme kataloga stalnog postava Gradskog muzeja Virovitica (OAF Bernardo Bernardi).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Borka Bobovec kao pozvani gost skupa sudjelovala je na četvrtim *Danima arhitekata* u organizaciji Hrvatske komore arhitekata (Šibenik, 3.-5. rujna 2020.), te je u uvodnom dijelu održala pozdravno izlaganje.

Iva Ceraj sudjelovala je na *Simpoziju ob 100-letnici rojstva oblikovalca Nika Kralja (1920-2013)* u organizaciji Slovenske matice i Muzeja za arhitekturo in oblikovanje (Ljubljana, 7. rujna 2020.) s izlaganjem: „Kreativna standardizacija kancelarijskog namještaja: Niko Kralj i Stol, Bernardo Bernardi i TVIN – formativni utjecaji i poveznice“.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Borka Bobovec, Davor Mateković, Goran Rako: *Odrastanje uz arhitekturu – dječji vrtići i škole 21. stoljeća* [ur. A. Štulhofer], Oris d.o.o.; Oris kuća arhitekture, Zagreb, 2020. (ISBN 978-953-6888-63-4; 978-953-8096-36-5), monografija

Borka Bobovec, Ivan Mlinar, Domagoj Sentić, “Zagreb Trade Fair as an Impetus for the Novi Zagreb Centre Development“, *Engineering Power, Bulletin of the Croatian Academy of Engineering*, Zagreb, god. 14/4 (2019.), str. 7-13.

Borka Bobovec, „Zgrade na staklenim nogama“, u: *Korak u prostor*, Zagreb, br. 1/69, god. XVIII, lipanj 2020., str. 62-65.

Bobovec, Borka: „Refleksije europskih praksi u poslijeratnoj stambenoj arhitekturi“ *Korak u prostor*, 2/70 (2020.), 63-65.

Bobovec, Borka: „O poeziji arhitekture i budućnosti Zagreba“, u: *Korak u prostor*, Zagreb, XVIII, br. 3/71 (2020.), str. 63–65.

Borka Bobovec, „Arhitektura kao materijalna potvrda društva“, u: *Korak u prostor*, Zagreb god. XVIII, br. 4/72 (2020.), str. 63-65.

Borka Bobovec, „In memoriam. Neven Kovačević“, *Portal Društva arhitekata Zagreba* (datum objave: 15. travnja 2020.)

Borka Bobovec, „In memoriam. Nikola Filipović, prepoznatljivi arhitekt koji je živio Zagreb“, u: *Vijenac*, Zagreb, god. XXVIII, br. 685, od 4. lipnja 2020., str. 26.

6.8. Stručno usavršavanje

Tečajevi, seminari, radionice

Ana-Marija Zubović sudjelovala je na stručnom skupu u organizaciji tvrtke *Kunsttrans Zagreb d.o.o.* u Arheološkom muzeju u Zagrebu gdje su predavanja održali: dr. sc. Denis Vokić, konzervator–restaurator Sveučilišta u Dubrovniku i Andreas Kratochwil, direktor *Kunsttrans Vienna* (16. siječnja 2020.)

Iva Ceraj i Andriana Pozojević sudjelovale su na *on-line* seminaru *Istraživanje provenijencije muzejske građe* o porijeklu umjetnina u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra u Zagrebu, Odjela za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru i Strossmayerove galerije starih majstora HAZU (17. lipnja 2020.)

Andriana Pozojević sudjelovala je na stručnoj *on-line* konferenciji *Potres i održiva gradnja – tehnički aspekti* u organizaciji Hrvatskog savjeta za zelenu gradnju pod pokroviteljstvom Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja RH (1. srpnja 2020.)

Iva Ceraj sudjelovala je u *on-line* radionici Muzejskog dokumentacijskog centra *Evaluacija u kontekstu razvoja publike u muzeju* koje je održala dr. sc. Željka Miklošević s Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu (19. listopada 2020.). Andriana Pozojević i Ana-Marija Zubović pratile su rad četverodnevne *on-line* konferencije *Budućnost Zagreba nakon potresa – arhitektonski pogled* održane u organizaciji Društva arhitekata Zagreba gdje su razmotreni koraci dugoročne obnove Grada Zagreba i okolice. U sklopu konferencije, kao primjer obnove kulturne baštine, od strane tvrtke *Roefix* prezentiran je prijedlog konstruktivne sanacije zgrade Hrvatskog muzeja arhitekture (10.–13. studenoga 2020.)

Borka Bobovec i Ana-Marija Zubović pratile su program međunarodnog arhitektonskog festivala DANI ORISA 20 u organizaciji časopisa Oris u formatu 20 *on-line* predavanja (10. – 12. prosinca 2020.)

Sve djelatnice Muzeja sudjelovale su na stručnom usavršavanju u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra u Zagrebu i tvrtke Link2 u formatu dvije webinar radionice: 1.) *Osnovni postupci pri dokumentiranju muzejskih predmeta u računalnom okruženju* (11. prosinca 2020.); 2.) *Osnovni postupci sadržajne (predmetne) obrade muzejskih predmeta* (21. prosinca 2020.)

Stručni ispiti i napredovanja

Laura Naranda, dipl. pov. umj. koja je u svojstvu polaznice stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnoga odnosa bila uključena u redoviti rad Muzeja do 25. lipnja 2019., pod mentorstvom dr. sc. Ive Ceraj izradila je stručni rad pod naslovom: *Budimir Pervan: iz arhiva arhitekta – od izložbene prezentacije do stručne publikacije*, te je 6. lipnja 2020. položila stručni ispit pri Muzejskom dokumentacijskom centru u Zagrebu čime je stekla stručno muzejsko zvanje kustosa.

Iva Ceraj imenovana je 2. travnja 2020. mentorom za zvanje kustosa Andriani Pozojević, dipl. ing arh., radi stjecanja uvjeta za polaganje stručnog ispita za radno mjesto kustosa na neodređeno vrijeme u Hrvatskom muzeju arhitekture.

Iva Ceraj stekla je 9. listopada 2020. stručno muzejsko zvanje *viši kustos* temeljem ocjene Hrvatskog muzejskog vijeća i rješenja Ministarstva kulture i medija RH.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Muzej je surađivao s Institutom za povijest umjetnosti na izradi konzervatorskog elaborata pod naslovom: *Vila Ehrlich-Marić. Povijest gradnje, valorizacija i prijedlog konzervatorskih smjernica* (autorica: dr. sc. Tamara Bjažić Klarin; naručitelj: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020.).

Ana-Marija Zubović prisustvovala je stručnim konzultacijama Marka Tota, knjižničara Knjižnice HAZU o načinu unosa digitalizirane građe iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture u Digitalnu zbirku HAZU. Unos koji se planira provesti u cilju postizanja veće dostupnosti građe korisnicima, ujedno predstavlja i značajnu zaštitu nacrtu od daljnjih oštećenja prilikom fizičke manipulacije građom (5. studenoga 2020.)

Borka Bobovec i Andriana Pozojević članice su međuresorne Radne skupine za praćenje implementacije ciljeva dokumenta: *Izješće o provedbi, Apolitika. Arhitektonske politike Republike Hrvatske 2013-2020. Nacionalne smjernice za kulturu i vrsnoću građenja*, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine u Zagrebu.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Borka Bobovec članica je uredništva znanstvenog časopisa *Prostor*, Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te stalni recenzent znanstvenih časopisa *Prostor* Arhitektonskog

fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i *Tehničkog vjesnika – Technical Gazette*, Tehničkih fakulteta Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku.

Tijekom 2020. bila je recenzentica jedne znanstvene monografije: Antun Baće, *Arhitektura Dubrovnika između dva svjetska rata* na zamolbu Razreda za likovne umjetnosti HAZU i Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, te jednog kataloga izložbe: Doklešić, Borislav, *amo t'amo 2. vodič crtežom od Istre do Irske* [ur. Vladimir Mattioni, Borislav Doklešić], UPI-2M PLUS, Zagreb (izložba je održana u Hrvatskom muzeju arhitekture, 10.–30. travnja 2019.)

Iva Ceraj bila je recenzentica kataloga izložbe: Vanja Brdar Mustapić, *Između htijenja i realnosti: industrija i dizajn namještaja u Hrvatskoj 1945.-1990.*, Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu, 2020. (za publikaciju i izložbu, Muzej je ustupio digitalne preslike iz svog fundusa).

Borka Bobovec bila je vanjski član stručnog povjerenstva za obranu sinopsisa, ocjenu teme i obrane doktorskog rada Tamare Relić dipl. ing. arh. pod naslovom: *Arhitektonski modeli integracije radnog prostora u prostor stanovanja*, u sklopu Doktorskog znanstvenog studija *Arhitektura i urbanizam* na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Iva Ceraj bila je vanjski član stručnog povjerenstva za obranu sinopsisa, ocjenu teme i obrane doktorskog rada Tihane Hrastar, dipl. ing. arh. pod naslovom: *Modeli integracije, arhitekture, dizajna i umjetnosti. Suradnje u hrvatskoj arhitekturi 1951.-2016.* na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Muzej je u svojstvu redovitog člana nastavio stručnu komunikaciju s Međunarodnim udruženjem muzeja arhitekture (ICAM – International Confederation of Architectural Museums). U svibnju je izvršeno ažuriranje podataka za potrebe službene web stranice ICAM-a koje je koordinirala Andriana Pozojević.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Aktivnost na mrežnim stranicama i društvenim mrežama

Zbog nemogućnosti održavanja izložbene djelatnosti u zgradi Muzeja, te u skladu s preporukama o razvijanju digitalnih sadržaja, Muzej je intenzivirao prisutnost na svojoj Facebook stranici, dosegnuvši 1.264 stalnih pratitelja. U cilju komunikacije fundusa zainteresiranoj javnosti, 6. svibnja 2020. otvoreni su i službeni profili na Instagram i Twitter društvenim mrežama koji bilježe stalni rast posjeta (567 pratitelja). Urednica svih platformi je Andriana Pozojević.

Muzej je tijekom 2020. sustavno objavljivao odabranu građu u formatu digitalnih izložbenih ciklusa, zapisa iz fundusa, te objavama vezanim uz svoj programski rad.

Realizirane su tri digitalne izložbe: 1.) u sklopu programa Međunarodnog dana muzeja krovnog tijela ICAM, te organizaciji Muzejsko dokumentacijskog centra u Zagrebu, na temu *Muzeji za jednakost: različitost i uključenost* postavljen je ciklus: *Jedanaest arhitektica iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture* (12.-29. svibnja 2020., 13.939 pregleda, autorska koncepcija: Iva Ceraj); 2.) digitalna izložba povodom obilježavanja 95 godina od rođenja akademika Miroslava Begovića 1925.-2004. (31. kolovoza - 3. rujna 2020., 11.020 pregleda, autorska koncepcija: Borka Bobovec); 3.) virtualna izložba *Karlovac Radovana Nikšića. Projekti i realizacije* povodom 100 godina od rođenja (15. rujna – 24. rujna 2020., 6.192 pregleda, autorska koncepcija: Borka Bobovec).

Realizirano je šest zapisa iz fundusa: u tematskom sklopu *Upoznajete zbirku Hrvatskog muzeja arhitekture* postavljena je objava: „Tri plakata Aleksandra Srneca“ (30. travnja – 4. svibnja 2020., 529 posjeta), te objava: „Kuće pune sunca: iz Osobnog arhivskog fonda Budimira Pervana“ (1. srpnja 2020., 10.745 posjeta). Zbog iskazanog interesa, objavljen je i nastavak u formatu studije slučaja: „Jedna realizacija puna sunca: vlastita kuća za odmor arhitekta Budimira Pervana“ (3. srpnja 2020., 1.117 posjeta). U tematskom sklopu *I arhitekti slikaju!* postavljena je objava:

„Satovi i ure Zdenka Kolacija“ (10. lipnja 2020., 506 posjeta), a u sklopu teme *I arhitekti fotografiraju!* objava: „Svjetla i sjene Zdenka Strižića“, popraćena istoimenim tekstom akademika Andrije Mutnjakovića iz časopisa *Čovjek i prostor*, 1955. godine (19. lipnja 2020., 2612 posjeta; autorska koncepcija svih zapisa: Iva Ceraj)

Objave vezane uz programski rad Muzeja popratile su otvorenje izložbe Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević autorice Andriane Pozojević. Predstavljeni su plakat i deplijan izložbe (2.-3. studenoga 2020., dizajn: Nina Ivanović), te fotografije izložbenog postava i video-zapis izložbe (4.-5. studenoga 2020., 413 posjeta; autorica: Iva Ceraj)

U cilju daljnjeg praćenja događanja kojih je organizator Muzej, te obilježavanja obljetnica rođenja ili smrti zaslužnih arhitekata čija se građa nalazi u fundusu Muzeja, pokrenut je ciklus edukativnih video-zapisa *Opus u kadru* (ur. Andrija Mutnjaković, Borka Bobovec). Realiziran je prvi zapis: *Ususret stotoj obljetnici rođenja: arhitekt i dizajner Bernardo Bernardi 1921.-1985.* (16. prosinca 2020.; autor: Vigor Vukotić, sinopsis i naracija: Iva Ceraj).

U sklopu programa značajnih obljetnica vezanih uz fundus Muzeja postavljena je objava: *100 godina od rođenja Radovana Nikšića* (31. svibnja 2020., 604 posjeta, autorska koncepcija: Borka Bobovec).

Usljed nemogućnosti promoviranja svojih izdanja zbog epidemioloških ograničenja, Muzej je digitalnim putem predstavljao nova izdanja: 1.) katalog izložbe *Crtežom kroz sjećanja* (9. srpnja 2020. 798 posjeta) 2.) monografija *Boris Magaš. Sportska arhitektura* (9. srpnja 2020., 776 posjeta); 3.) e-knjižica sažetaka znanstvenog skupa *Drago Ibler. Arhitektura kao ideja života* (9. prosinca 2020., 323 posjeta).

Muzej je objavio i prigodnu novogodišnju čestitku s motivom iz fundusa – detaljem perspektivnog prikaza stambenog kompleksa Narodne banke u Zagrebu (1958.-1962.) Ivana Vitića (23. prosinca 2020., 287 posjeta), zahvalivši se na taj način javnosti na iskazanom interesu za rad Muzeja na društvenim mrežama tijekom 2020. godine.

Objava digitalnih sadržaja na portalu DiZbi

Muzej je surađivao u radu na Digitalnoj zbirci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – DiZbi.HAZU. Nastavno na izvještaj Jasenke Ferber Bogdan, upraviteljice Kabineta za arhitekturu i urbanizam HAZU, proces agregiranja metapodataka na Getty Research Portal uspješno je dovršen, te se ondje nalaze poveznice na odabrana izdanja HAZU iz Digitalne zbirke, od čega sedam izdanja Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU:

1. *Zdravko Bregovac – arhiv arhitekta* (katalog izložbe; ur. Andrija Mutnjaković; predg. Andrija Mutnjaković; autorica teksta: Ivana Nikšić Olujić), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2015.
2. Dubravka Kisić, *Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar 1926.-1939.* (ur. Andrija Mutnjaković), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2014.
3. Tamara Bjažić Klarin, *Ernest Weissmann. Društveno angažirana arhitektura 1926.-1939. / Socially Engaged Architecture 1926-1939* (znanstvena monografija; ur. A. Mutnjaković; predg. Andrija Mutnjaković, Ákos Moravánszky), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2015. (dotisak 2019.)
4. Iva Ceraj, *Bernardo Bernardi. Dizajnersko djelo arhitekta 1951.-1985. / The Design Work of an Architect 1951-1985* (znanstvena monografija; ur. Andrija Mutnjaković; predg. Andrija Mutnjaković, Željka Čorak, zajednički predg. veleposlanika Nordijskih zemalja u Hrvatskoj), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2015.
5. *Franjo Zvonimir Tišina – arhiv arhitekta* (katalog izložbe; ur. Andrija Mutnjaković; predg. Andrija Mutnjaković; autori tekstova: Boris Podrecca, Aleksander Laslo, Vera Grimer, Feđa Vukić, Dubravka Kisić), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2017.

6. *Hrvatski muzej arhitekture / Croatian Museum of Architecture* (obljetnička monografija; ur. Andrija Mutnjaković; autori uvodnika: Zvonko Kusić, Andrija Mutnjaković, Velimir Neidhardt; autori tekstova: Borka Bobovec, Iva Ceraj, Dubravka Kisić, Marina Smokvina; suradnici: Tamara Bjažić Klarin, Ana Kršinić Lozica, Maja Kućan, Ivana Nikšić Olujić, Ana-Marija Zubović), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2018.
7. *Budimir Pervan – iz arhiva arhitekta* (katalog izložbe; ur. Andrija Mutnjaković, Borka Bobovec; autori tekstova: Andrija Mutnjaković, Tonko Maroević, Dinko Kovačić, Borka Bobovec, Robert Plejić, Ivan Šimunović, Antun Šatara; tekstovi kataloških cjelina: Borka Bobovec, Iva Ceraj, Maja Kućan, Mateja Moser, Laura Naranda), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2019.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

NAZIV SKUPA: *Drago Ibler – arhitektura kao ideja života* (međunarodni znanstveni skup u povodu stote obljetnice početka djelovanja arhitekta Drage Iblera)

TEMA: Održavanjem znanstvenog skupa o arhitektu Dragi Ibleru (1894.-1964.), stvaratelju niza antologijskih djela i jednom od utemeljitelja Zagrebačkoga arhitektonskog kruga, Hrvatski muzej arhitekture HAZU obilježava stotinu godina od početka autorova djelovanja. Već za studentskih dana, počevši od 1920. godine, Ibler je sudjelovao u nizu arhitektonskih natječaja u znaku socijalnih i umjetničkih izazova razdoblja. Svojim je opusom i višeznačnim djelovanjem desetljećima ustrajno promicao progresivna načela arhitektonskog oblikovanja. Ovim znanstvenim skupom cilj je je ponovno razmotriti Iblerove stvaralačke, pedagoške i strukovne pozicije, utvrditi njegovu važnost i utjecaje na daljnji tijek hrvatske arhitekture sve do refleksija u sadašnjem trenutku te pozicionirati Iblerov život i djelo u međunarodni kontekst. VRIJEME ODRŽAVANJA: Zbog nepovoljne epidemiološke situacije, planirano održavanje skupa (9. prosinca 2020.), odgođeno je za 2021. godinu.

MJESTO ODRŽAVANJA: Knjižnica HAZU

KRATKI OPIS: Muzej je tijekom 2020. provodio aktivnosti organizacije međunarodnog znanstvenog skupa *Drago Ibler – arhitektura kao ideja života*. Članovi organizacijskog odbora bili su: doc. dr. sc. Borka Bobovec, dr. sc. Iva Ceraj (koordinatorica), Andriana Pozojević i Ana-Marija Zubović, a članovi znanstvenog odbora: akademkinja Željka Čorak, akademik Mladen Obad Šćitaroci, akademik Andrija Mutnjaković, prof. emerita dr. sc. Hildegard Auf-Franić, prof. dr. sc. Rudolf Klein (Budimpešta), prof. mr. sc. Tadej Glažar (Ljubljana), dr. sc. Katarina Horvat-Levaj, te doc. dr. sc. Borka Bobovec. Nastavno na tematske cjeline skupa, na poziv se odazvao 21 znanstvenik, odnosno, stručnjak s područja međunarodne povijesti i teorije arhitekture iz Zagreba, Budimpešte, Beograda, Ljubljane i Mostara. Sažeci i kongresna agenda objavljeni su u dvojezičnoj e-knjižici sažetaka, koja je postavljena na društvene mreže Muzeja 9. prosinca 2020. Vizualni identitet skupa: Iva Ceraj; grafičko oblikovanje: Nina Ivanović.

8.2. Stručni skupovi

NAZIV SKUPA: *Le Corbusier i hrvatska arhitektura – dijalozi i refleksije* (okrugli stol)

TEMA: U okviru programskih aktivnosti izložbe održan je istoimeni skup u cilju sagledavanja Le Corbusierova promišljanja arhitekture u projektima i realizacijama hrvatskih arhitekata.

VRIJEME ODRŽAVANJA: 15. siječnja 2020.

MJESTO ODRŽAVANJA: Hrvatski muzej arhitekture HAZU

KRATKI OPIS: Prigodom zatvaranja izložbe *Le Corbusier i hrvatska arhitektura – dijalozi i refleksije*, u srijedu 15. siječnja 2020. godine održao se istoimeni okrugli stol u Hrvatskom

muzeju arhitekture HAZU. Sudionici skupa bili su: akademik Andrija Mutnjaković, voditelj Muzeja, dr. sc. Tamara Bjažić Klarin (Institut za povijest umjetnosti), Borislav Doklešić, dipl. ing. arh., te doc. dr. sc. Luka Korlaet (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Moderatorica skupa bila je doc. dr. sc. Borka Bobovec.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

NAZIV IZLOŽBE: *Le Corbusier i hrvatski arhitekti – dijalozi i refleksije*

Izložba iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU, Kabineta grafike HAZU, Arhiva za likovne umjetnosti HAZU, Instituta za povijest umjetnosti, Hrvatskog državnog arhiva i Fondation Le Corbusier u Parizu; zajednički projekt Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU i Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu

MJESTO ODRŽAVANJA I PROSTOR: Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Ivana Gorana Kovačića 37 u Zagrebu; izložbene dvorane (3)

URIJEME TRAJANJA: 6. studenoga 2019. – 15. siječnja 2020.

AUTORI STRUČNE KONCEPCIJE I LIKOVNOG POSTAVA: dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, doc. dr. sc. Borka Bobovec

STRUČNA SURADNJA NA REALIZACIJI: Ana-Marija Zubović, Iva Ceraj, Maja Kućan (Hrvatski muzej arhitekture), Paolo Mofardin (Institut za povijest umjetnosti)

VRSTA IZLOŽBE: umjetnička, studijska, tuzemna

TEMA I KORISNICI: kritičko sagledavanje medijacije Le Corbusierovog načina mišljenja arhitekture i grada, te materijalizacije u projektima i realizacijama hrvatskih arhitekata, Drage Iblera, Drage Galića, Nevena Šegvića, Ivana Vitića, Mladena Kauzlarića, Zdravka Bregovca, te onih koji su djelovali u Le Corbusierovom atelijeru: Zvonimir Kavurić, Ernest Weissman, Juraj Neidhardt i Vladimir Turina. Korisnici su stručna javnost (arhitekti, urbanisti, povjesničari umjetnosti), te redovni posjetioци Muzeja.

NAZIV IZLOŽBE: *Crtežom kroz sjećanja*

Izložba iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU

MJESTO ODRŽAVANJA I PROSTOR: Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Ivana Gorana Kovačića 37 u Zagrebu; izložbene dvorane (3)

URIJEME TRAJANJA: 29. siječnja 2020. – 8. travnja 2020. (izložba je prijevremeno zatvorena zbog posljedica potresa u Zagrebu od 22. ožujka 2020. godine, kada su izložbene dvorane Muzeja stavljene izvan funkcije zbog oštećenja i opasnosti od daljnjih urušavanja)

AUTORI STRUČNE KONCEPCIJE I LIKOVNOG POSTAVA: akademik Branko Kincl, doc. dr. sc. Borka Bobovec

STRUČNA SURADNJA NA REALIZACIJI: Iva Ceraj, Ana-Marija Zubović

TEHNIČKA PODRŠKA: Vid Šešelj

VRSTA IZLOŽBE: umjetnička, studijska, tuzemna

TEMA I KORISNICI: Izložbom je prikazan niz projekata iz Osobnog arhivskog fonda akademika Branka Kincla nastalih u razdoblju od 1964. do 2012. godine – različiti zadatci, različiti uvjeti, različite grupe arhitekata povezane sjajnim 'crtacima' koji su kroz dati im senzibilitet pokazali vezu između procesa projektiranja i osobnosti. Sjećanja koja su se taložila kroz vrijeme i djelovanje u razgovoru skicom i crtežom, formom kojom arhitekti razgovaraju i koja sve više nestaje u obliku koji nam je znan. Korisnici: stručna javnost (arhitekti, urbanisti, povjesničari umjetnosti), redovni posjetioци Muzeja.

Muzej je 31. siječnja 2020. sudjelovao u manifestaciji Hrvatskog muzejskog društva *Noć muzeja 2020.* s programom izložbe *Crtežom kroz sjećanja*, uz dječju radionici (crtanje i bojanje predložaka prema motivima iz postava) i tri stručna vodstva kroz interijer vile Ehrlich-Marić.

NAZIV IZLOŽBE: *Karlovac Radovana Nikšića. Projekti i realizacije*

Izložba iz fundusa Hrvatskoga muzeja arhitekture HAZU, osobnog arhiva Ivane Nikšić Olujić i članova Društva arhitekata, građevinara i geodeta Karlovac; zajednički projekt Muzeja i DAGGK.

MJESTO ODRŽAVANJA I PROSTOR: Izložbeni prostor Društva arhitekata, građevinara i geodeta Karlovac, Banjavčičeva 8 u Karlovcu. Zbog sigurnosti i očuvanja zdravlja, otvorenje izložbe održano je na otvorenom prostoru ispred zgrade DAGGK, uz poštivanje svih preporučenih epidemioloških mjera.

VRIJEME TRAJANJA: 10. rujna 2020. – 27. rujna 2020.

AUTOR STRUČNE KONCEPCIJE I LIKOVNOG POSTAVA: Luka Krmpotić, predsjednik Kluba arhitekata Društva arhitekata, građevinara i geodeta Karlovac

STRUČNA SURADNJA NA REALIZACIJI: Ana-Marija Zubović, Iva Ceraj

KONZULTANTI IZLOŽBE: Ivana Nikšić Olujić, dipl. ing. arh., kćer arhitekta; doc. dr. sc. Borka Bobovec (Hrvatski muzej arhitekture), dr. sc. Tamara Bjažić Klarin (Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu)

Obilazak uz autorsko stručno vodstvo održano je 12. rujna 2020. godine.

VRSTA IZLOŽBE: umjetnička, studijska, tuzemna

TEMA I KORISNICI: Izložbom je obilježeno 100 godina od rođenja arhitekta Radovana Nikšića, jednom od najznačajnijih hrvatskih arhitekata 20. stoljeća. Fokus izložbe usmjeren je na dio arhitektonskog opusa u rodnom Karlovcu, gdje se nalazi manje poznat opus – velik broj značajnijih projekata i realizacija; ukupno 111 izvedenih stambenih objekata. Korisnici su stručna javnost (arhitekti, urbanisti, povjesničari umjetnosti), te šire zainteresirana javnost, osobito građani Karlovca.

NAZIV IZLOŽBE: *Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević*

Izložba iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU

MJESTO ODRŽAVANJA I PROSTOR: u prostorijama Knjižnice HAZU, Strossmayerov trg 14 u Zagrebu (izložba je dio izmještenih aktivnosti Muzeja uzrokovanih posljedicama potresa u Zagrebu).

VRIJEME TRAJANJA: 2. studenoga 2020. – 8. ožujka. 2020.

AUTOR STRUČNE KONCEPCIJE I LIKOVNOG POSTAVA: Andriana Pozojević

STRUČNA SURADNJA NA REALIZACIJI: Borka Bobovec, Iva Ceraj, Ana-Marija Zubović

VRSTA IZLOŽBE: umjetnička, studijska, tuzemna

TEMA I KORISNICI: Izložbom se predstavlja izbor projekata iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU: natječajni radovi, tekstovni zapisi, osobni dokumenti, rukopisi, korespondencija, te fototečno gradivo. Vrijednu donaciju ostavštine arhitekta, urbanista i pedagoga Milovana Kovačevića (Koprivnica, 1905. – Zagreb, 1946.), Muzeju je 1997. godine darovala Zlata Bujan-Kovačević. Korisnici su stručna javnost (arhitekti, urbanisti, povjesničari umjetnosti), te šire zainteresirana javnost.

DIGITALNA POVEZNICA: kako bi omogućio virtualni posjet izložbi, Muzej je realizirao video-zapis postava (autorica: Iva Ceraj; naracija: Borka Bobovec, Andriana Pozojević) koji je postavljen na službeni Youtube kanal HAZU, te mrežne stranice Muzeja.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA**10.1. Tiskovine**

U suradnji s Odjelom za izdavačku djelatnost HAZU Muzej je tijekom 2020. realizirao:

Tiskane publikacije (3)

- Ariana Štulhofer, Hrvoje Vukić: *Boris Magaš. Sportska arhitektura / Sports Architecture* (ur. Borka Bobovec), edicija *Architectonica*, Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2020. (znanstvena monografija)
- Branko Kincl, Borka Bobovec: *Crtežom kroz sjećanja* (ur. Borka Bobovec), edicija *Studije*, Hrvatski muzej arhitekture HAZU, Zagreb, 2020. (katalog izložbe)
- Tamara Bjažić Klarin, Borka Bobovec: *Le Corbusier i hrvatska arhitektura – dijalozi i refleksije* (ur. Andrija Mutnjaković), edicija *Studije*, Hrvatski muzej arhitekture, Zagreb, 2020. (katalog izložbe)

Elektroničke publikacije (1)

- *Drago Ibler – arhitektura kao ideja života* (ur. Andrija Mutnjaković, Borka Bobovec, Iva Ceraj), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2020. (knjižica sažetaka znanstvenog skupa)

Deplijani izložbi – tiskani i elektronički format (4)

- *Crtežom kroz sjećanja* (autori tekstova: Zvonko Maković, Borka Bobovec, Branko Kincl), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2020.
- *Karlovac Radovana Nikšića. Projekti i realizacije* (autorica teksta: Borka Bobovec), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2020.
- *Le Corbusier i hrvatska arhitektura – dijalozi i refleksije* (autori tekstova: Tamara Bjažić Klarin, Borka Bobovec), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2020.
- *Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević* (autorica teksta: Andriana Pozojević), Hrvatski muzej arhitekture HAZU, 2020.

U sklopu rada muzejsko-galerijskih jedinica HAZU pod vodstvom akademika Mladena Obad-Šćitarocija, Muzej je priredio 41 životopis za potrebe publikacije povodom 100 godina Razreda za likovne umjetnosti 1919.-2019., prema slijedećim kategorijama: 1.) Redoviti članovi (preminuli): Miroslav Begović, Drago Galić, Lavoslav Horvat, Ćiril Metod Iveković, Mladen Kauzlarić, Boris Magaš, Andre Mohorovičić, Martin Pilar, Josip Seissel, Ante Vulin; 2.) Redoviti članovi (živeći): Nikola Bašić, Branko Kincl, Dinko Kovačić, Andrija Mutnjaković, Velimir Neidhardt, Mladen Obad Šćitaroci; 3.) Članovi suradnici: Igor Emili, Srebrenka Sekulić-Gvozdanović, Melita Viličić; 4.) Dopisni članovi: Vlado Antolić, Đurđe Bošković, Juraj Denzler, Nikola Dobrović (Srbija), Einar Dyggve, Hugo Ehrlich, Norman Foster, Janko Holjac, Marjan Mušič (Slovenija), Juraj Neidhardt, Boris Podrecca (Austrija), Božidar Rašica, Edvard Ravnikar (Slovenija), Alfred Roth (Švicarska), Edo Šen (Schön), Kenzo Tange (Japan), Zlatko Ugljen (Bosna i Hercegovina), Josip Vancaš Požeški, Zvonimir Vrkljan, Ernest Weissmann; 5.) Izvanredni članovi: Marijan Haberle, Radovan Nikšić.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Tijekom mjeseca siječnja i veljače 2020. djelatnici Muzeja održavali su redovita stručna vodstva u sklopu programa *Srijedom u Muzeju* koja su obuhvaćala razgled interijera vile Ehrlich-Marić kao zaštićenog kulturnog dobra. Vodstva su obustavljena nakon potresa u Zagrebu, 22. ožujka 2020. godine.

11.4. Ostalo

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Odnosi s javnošću

Tijekom 2020. objavljeno je šest osvrta o izložbama i izdanjima Muzeja u znanstvenoj i stručnoj periodici, dvije radijske emisije, te sedam objava na stručnim portalima:

Ines Mravunac Sužnjević, „Karlovac Radovana Nikšića: Projekti i realizacije“ (prikaz izložbe; rubrika *Aktualno*), u: *Prostor*, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam, Zagreb, br. 2/60 (2020.), str. 6.

Alen Žunić, „Boris Magaš. Sportska arhitektura; Ariana Štulhofer, Hrvoje Vukić“ (prikaz knjige; rubrika *Aktualno*), u: *Prostor*, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam, Zagreb, br. 2/60 (2020.), str. 9.

Alen Pučar, „Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević. Izložba iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU“ (prikaz izložbe; rubrika *Aktualno*), u: *Prostor*, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam, Zagreb, br. 2/60 (2020.), str. 10.

Zlatko Karač, „Crtežom kroz sjećanja – Branko Kincl, Borka Bobovec: izložba“ (prikaz izložbe; rubrika *Aktualno*), u: *Prostor*, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam, Zagreb, br. 1/59 (2020.), str. 184-185.

Ivan Huljev, „Osvrt na izložbu o arhitektu i urbanistu Budimiru Pervanu“ (rubrika: *Iz muzejske teorije i prakse*), u: *Informatica Museologica*, br. 50 (2019.), str. 99-101.

Kako se Karlovac odužio svom arhitektu Radovanu Nikšiću. Osvrt na izložbu Karlovac Radovana Nikšića. Projekti i realizacije, u: *Nacional*, Zagreb, od 8. rujna 2020. (izjave: Borka Bobovec i Ivana Nikšić Olujić; digitalna verzija članka objavljena je i na društvenim stranicama Muzeja (14. rujna 2020.)

Na portalu *Direktno* objavljen je osvrt o ciklusu *Jedanaest arhitektica iz fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture*: „Hrvatska muzejska baština. Dame koje su obilježile arhitekturu modernoga doba“ (11. lipnja 2020.)

Na portalu *Vizkultura* u povodu objavljivanja knjige *Crtime o gradu i arhitekturi* u izdanju HAZU i UPI-2MPLUS, objavljen je razgovor s autoricom Borkom Bobovec (8. lipnja 2020.)

Na portalu Hrvatske komore arhitekata objavljen je osvrt na izložbu: *Iz arhiva arhitekta: Milovan Kovačević* (3. studenoga 2020.)

Na portalu Udruženja hrvatskih arhitekata objavljen je osvrt na izložbu: *Iz arhiva arhitekta: Milovan Kovačević* (11. studenoga 2020.).

Na portalu Društva arhitekata Zagreba objavljen je osvrt na izložbu: *Iz arhiva arhitekta: Milovan Kovačević* (13. studenoga 2020.)

Na portalu *Pogledaj to* objavljen je osvrt na izložbu: *Iz arhiva arhitekta: Milovan Kovačević* (13. studenoga 2020.).

Na portalu *Culturenet*, u sklopu rubrike Izložbe objavljen je osvrt: *Iz arhiva arhitekta: Milovan Kovačević*.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

U emisiji Hrvatskog radija *Iskustvo prostora* (ur. Sonja Batinić) o izložbi *Karlovac Radovana Nikšića. Projekti i realizacije* govorio je Luka Krmpotić, autor izložbe (17. rujna 2020.)

U emisiji Hrvatskog radija *Katapultura* (ur. Sonja Batinić) o izložbi *Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević* govorila je Andriana Pozojević, autorica izložbe (27. studenoga 2020.)

12.3. Predavanja

Borka Bobovec u svojstvu nastavnika i nositelja predmeta: *Kultura građenja* na Studiju krajobrazne arhitekture, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu držala je predavanja akademske 2020./21. godine. Mentor je diplomskog rada *Mogućnosti primjene zelenih principa iz krajobrazne arhitekture u uređenju interijera* Nikoline Maslač.

Iva Ceraj održala je ciklus od tri *on-line* predavanja na Zavodu za namještaj i drvene proizvode Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (9., 14. i 16. prosinca 2020.) u sklopu EU projekta: *Razvoj i provedba stručne prakse na studijima Šumarskog fakulteta* nastavno na stručne rezultate izložbe *Bernardo Bernardi i TVIN* održane u Muzeju 2019. godine.

12.4. Promocije i prezentacije

Promocija knjige autora akademika Andrije Mutnjakovića *Veliki rimski graditelj, imperator Diocletianus Dalmata / The Great Roman Constructor, Emperor Diocletianus Dalmata* održana je u Knjižnici HAZU, 6. veljače 2020. Knjigu su predstavili akademik Velimir Neidhardt, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te autor, akademik Andrija Mutnjaković koji je tom prigodom održao izlaganje o arhitektonskom opusu i povijesnom značaju djelovanja cara Dioklecijana.

Zbog aktualnih epidemioloških mjera za suzbijanje širenja virusa COVID-19, Muzej je tijekom 2020. nastavio s predstavljanjem svojih izdanja digitalnim putem. Na službenoj Facebook stranici Muzeja predstavljen je katalog izložbe *Crtežom kroz sjećanja* i znanstvena monografija *Boris Magaš. Sportska arhitektura / Sports Architecture*, te knjižica sažetaka znanstvenog skupa *Drago Ibler. Arhitektura kao ideja života*.

Tiskane publikacije *Crtežom kroz sjećanja*, te *Boris Magaš. Sportska arhitektura / Sports Architecture* Muzej je predstavio i na *39. izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija 2020.* koja je zbog epidemiološke situacije predstavljena virtualno.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Hrvatski muzej arhitekture surađivao je s Hrvatskim radijem i Hrvatskom televizijom, te s tiskanim medijima i stručnim portalima.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Ukupan broj posjetitelja tijekom 2020. godine procijenjen je na 1853. Ulaz u muzej je slobodan. Ukupan broj pratitelja društvenih mreža Muzeja (Facebook, Instagram Twitter) tijekom iznosi njih 1818, dok programska *on-line* posjećenost iznosi 87658 pregleda.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Za programsku djelatnost:

Ministarstvo kulture RH 12,82 %

Grad Zagreb, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport 43,58 %

Vlastiti prihod 20,51 %

Sponzorstvo 10,25 %

Donacije 12,82 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

Muzej je tijekom 2020. bio i darovatelj, doniravši Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe građu vezanu uz djelovanje hrvatskog violinista međunarodne reputacije Zlatka Balokovića (Zagreb, 31. ožujka 1895. – Venecija, 29. ožujka 1965.), zatečenu na tavanskom prostoru zgrade Hrvatskog muzeja arhitekture. Protokol darovanja vodila je Ana-Marija Zubović, a darovanu građu zaprimila je upraviteljica Zavoda, prof. dr. sc. Vjera Katalinić. Donirana građa obuhvatila je: 64 lente (14 oštećenih), jednu diplomu; jedan grb, u metalu; pet lovorovih vijenaca; tri lovora u okviru; malu violinu s lentom; partituru Stjepana Šuleka *Koncert za volinu i komorni orkestar*, te jedan bumerang (poklon iz Australije).

16.2. Ostalo

Aktivnosti Muzeja vezane uz posljedice potresa

Muzej je smješten u nekadašnjoj rezidencijalnoj zgradi, vili Ehrlich-Marić s početka 20. stoljeća, čiji su urbani ambijent i arhitektonska kvaliteta pogodovali upisu u Registar zaštićenih spomenika kulture Republike Hrvatske, te Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Vila je od 2006. zaštićeni spomenik kulturne graditeljske baštine (Rješenje Kl.: UP/I-612-08/06-06/0315, Ur. broj: 532-04-0114-06-2, od 30. listopada 2006.).

1. Zgrada je zadobila značajna oštećenja u potresu od 22. ožujka 2020. Neposredno nakon potresa izvršen je brzi pregled zgrade organiziran od strane gradskog Ureda za upravljanje hitnim situacijama, te je dobivena žuta oznaka (PRIVREMENO NEUPORABLJIVO / PN1). Nakon brzog pregleda dobivena je preporuka statičara da se zgrada može koristiti za rad osoblja, te povremeni rad sa strankama, dok se korištenje izložbenih dvorana ne preporuča. Izložbeni prostor do daljnjega je zatvoren, te je potrebna hitna sanacija zbog opasnosti od pada dijelova ožbuknog, dekorativnog svoda u prvoj izložbenoj dvorani. Od 5. listopada 2020. uvidi u muzejsku građu obustavljeni su zbog neadekvatnih uvjeta, obzirom da dimnjak zgrade nije stavljen u funkciju, te prostorije Muzeja nisu više imale grijanje, niti vodu.
2. Nakon potresa od 28. prosinca 2020. na zgradi Muzeja uočeno je daljnje opadanje žbuke, bez vizualnim pregledom uočenih novih većih oštećenja, te se očekuje ugovaranje i početak radova na sanaciji dimnjaka i utvrđivanje mjesta puknuća vodovodnih cijevi.

Tijekom 2020. godine izrađeni su slijedeći elaborati, uvidi i izvještaji:

1. Elaborat *Štete od potresa 22. ožujka 2020. na zgradama i pokretninama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu*, travanj 2020., unutar kojeg je uključena i Vila Ehrlich-Marić kao zaštićeno kulturno dobro. Ovim je elaboratom dan pregled svih vidljivih oštećenja na zgradi, a izradili su ga djelatnici Hrvatskog muzeja arhitekture. Svako oštećenje u unutrašnjosti i vanjštini zgrade popraćeno je opisom i fotografski dokumentirano.
2. Snimanje karakterističnih točaka (tzv. oblak točaka za nacрте - DWG crtež) zgrade od strane Geodetskog fakulteta (u organizaciji Ministarstva kulture) za *Elaborat arhitektonske snimke postojećeg stanja* koji se treba sastojati od: 1. tekstualnog dijela; 2. grafičkog dijela; 3. fotodokumentacije. Snimak je načinjen na način da omogući povezivanje na geodetski raster i apsolutne visinske kote, te kasniju izradu BIM modela. Sav materijal pohranjen je na Geodetskom fakultetu.
3. Izvještaj Ministarstva kulture o pregledu zaštićenog kulturnog dobra koji *in situ* obavili i elaborirali stručnjaci Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode (Rješenje Kl.: UP/I-612-08/20-014/31, Ur.br.: 251-18-01/02/20-01, od 4. 6. 2020. kojim se utvrđuju mjere zaštite za Vilu Ehrlich-Marić i pobliže opisuju oštećenja na izložbenim i drugim prostorima muzeja, te daju preporuke i nalozi za zaštitu kulturnog dobra. U pregled je uz konzervatora bio uključen i statičar.
4. *Statička analiza. Projekt konstrukcije*. Pregled *in situ* obavljen je i elaboriran od strane Alfa Inženjering d.o.o., listopada 2020. (broj T.D. 127-20-ST). Ustanovljena su zatečena oštećenja zgrade koja su potresom dodatno potencirana. Ponajprije, to se odnosi na fasadno platno južnog pročelja koje je prema vidljivim elementima izmaknuto iz vertikalne osi. Cjelokupna građevina i prije potresa imala je značajne probleme s nosivom konstrukcijom. Elaboratom su dane smjernice za izradu detaljne projektne dokumentacije, kao i prijedlog mogućih sanacija oštećenja konstruktivnih elemenata.

5. *Konzervatorsko-restauratorski istraživački radovi u interijeru „Vile Ehrlich-Marić“* (danas Hrvatski muzej arhitekture HAZU, I. G. Kovačića 37 u Zagrebu). Radove *in situ* izveli i elaborirali Špatula d.o.o., prosinca 2020. Predlažu se dodatna istraživanja u interijeru i na pročeljima i to: a.) dodatna sondiranja u interijeru potrebna za izradu elaborata *Dodatni konzervatorsko-restauratorski radovi u interijeru*; b.) Konzervatorsko restauratorski radovi potrebni za izvedbu dokumentacije i hitni radovi preventivne konzervacije; c.) Restauratorski radovi u interijeru; d.) Restauratorski radovi na drvenim elementima interijera; e.) Konzervatorsko-restauratorska istraživanja pročelja; f.) Restauratorski radovi na pročeljima.
6. *Konzervatorski elaborat za pet zgrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti stradalih u potresu 22. ožujka 2020. Svezak 3. Vila Ehrlich-Marić, Ulica Ivana Gorana Kovačića 37, Zagreb. Povijest gradnje, valorizacija i prijedlog konzervatorskih smjernica.* Pregled *in situ* obavili su i elaborirali stručnjaci iz Instituta za povijest umjetnosti, studenoga 2020. Kao pojedinačno kulturno dobro unutar Povijesne urbane cjeline, vila Ehrlich-Marić zahtijeva cjelovitu obnovu s restauracijom.

*